

Atheïst en christen: twee beste vrienden

Brandon Pakker

Ik weet het nog goed. In 2003 ging ik met Ruben en zijn ouders op vakantie naar Schiermonnikoog. Ik had Ruben leren kennen tijdens mijn studie op het Grafisch Lyceum, en al snel werd hij mijn beste vriend. Dat was ook het begin van vele, urenlange gesprekken over het christendom en de God die daarin de hoofdrol speelt. Ruben was gelovig opgevoed, maar voor hem was het geloof een persoonlijke zaak. Een paar jaar eerder stuitte hij tijdens een suf college op een theorie die hem sterkte in zijn geloofs-overtuiging. Dit herinner ik mij als het allereerste moment waarop het christelijke geloof een wezenlijk onderwerp van discussie werd.

Hoewel ik zelf niet gelovig ben, heeft religie mij altijd gefascineerd. Mijn filosofische knobbel heeft een lange geschiedenis. Ik herinner mij een eerste confrontatie met religieuze teksten toen ik korte tijd op een Protestants-Christelijke basisschool zat. Elke ochtend werd verwacht dat we psalmen zongen. Ik had hier moeite mee: waarom moest ik dit zingen, en wie is die onzichtbare God? In mijn tienertijd lag ik 's nachts vaak wakker omdat ik me bijvoorbeeld afvroeg of het universum een begin zonder oorzaak heeft (God misschien?), of dat er geen begin is en we het moeten doen met een oneindige ketting van oorzaak en gevolg. Beide opties leken mij onmogelijk, waardoor die nachten eveneens oneindig lang duurden.

Tegenwoordig streel ik soms graag mijn ego, omdat ik als tiener dacht dat ik een goed argument voor het bestaan van God had ontdekt, zonder dat ik wist dat dit argument eeuwen eerder al door een 'echte' filosoof was geformuleerd. Dit argument wordt de 'Gok van Pascal' genoemd. Al met al heb ik kennisgemaakt met vele argumenten voor het bestaan van God; die hebben mij vooralsnog niet overtuigd. Maar ik raakte wel bevriend met Ruben, een jongen die ik rationeel vond. Hoe kan zo iemand wél in het bestaan van God geloven? Al rijdende naar Schiermonnikoog luisterden we, waarschijnlijk met tegenzin van zijn ouders, naar *Marilyn Manson* en *System of a Down*. Ik keek ernaar uit. Naast de verwachte gezelligheid, was ik vastberaden om erachter te komen hoe deze rationele vriend nu kon geloven in iets dat onzichtbaar leek.

We arriveerden en zetten onze spullen in onze kamer. We wilden zo snel mogelijk naar buiten, het dichtstbijzijnde bos in. De natuur was prachtig. De typische geluiden, beelden en geuren maken van een simpele wandeling door een bos een waar avontuur. Zelfs als God niet bestaat, bedacht ik, vormde dit levende schilderij een prachtige eenheid van zintuiglijke prikkels. Ik besepte dat Ruben ook met dit schilderij geconfronteerd werd, maar dat hij dit door een andere bril bekeek dan ik. Sinds het begin van onze vriendschap waren we transparant geweest over onze religieuze opvattingen, en ik vertelde hem dan ook dat ik het lastig vond om zijn overtuiging in het bestaan van God te rijmen met het feit dat ik hem rationeel vond. Hij benadrukte dat hij dat vanuit mijn perspectief kon begrijpen, maar dat hij juist het gevoel had dat zijn geloof alleen maar rotsvaster werd wanneer hij de rede hierin betrok.

Ik deed die vakantie mijn uiterste best om God te ervaren. Ik begon met bidden en zette mijn zucht naar argumentaties even opzij. Mijn doel was om vanuit een onbevooroordeelde houding iets van God te ontdekken in mijn bewustzijn. Dat is immers de beginpositie van waaruit menig filosoof vraagstukken benadert. Tijdens die week op Schiermonnikoog heb ik God niet kunnen ontdekken. Hoe meer ik over religies en goden lees, hoe onwaarschijnlijker ik het vind dat God – en zeker een specifieke invulling hiervan – bestaat. Ondanks mijn ongeloof spreken Ruben en ik nog steeds regelmatig af en blijven we tot in de vroege uren in discussie gaan. Ondanks dat we het fundamenteel oneens zijn, is onze vriendschap onverwoestbaar. Sterker nog, we zijn het erover eens dat het juist dit verschil in opvatting is dat onze vriendschap zo bijzonder krachtig maakt. Er zijn twee sleutelwoorden die onze discussies typeren; respect en vriendelijkheid. Wanneer deze waarden worden omarmd, kunnen meningsverschillen bijzonder interessant en constructief zijn. Zeker in een wereld waarin maatschappelijke spanningen door tegengestelde opvattingen sterk toenemen. Laten we elkaar daarom vanuit respect en vriendelijkheid de linker wang toekeren—met of zonder God.

*Brandon Pakker is
sinds 2017 redacteur
van De Linker Wang*

*Hoe meer ik over religies en goden lees,
hoe onwaarschijnlijker ik het vind dat God bestaat*